

ระเบียบการ

และ

หลักสูตรประโยคครูมด
๒๒

กระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๓๓

โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ระเบียบการ

และ
หลักสูตรประโยคอุดม
ศึกษา

กระทรวงธรรมการ

พ. ศ. ๒๔๓๓

โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

ระเบียบการ

ความประสงค์

การศึกษาของทวยราษฎร์ รัฐบาลประสงค์ให้ราษฎรชายหญิงทุกคน
ได้รับการศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ ฉะนั้นครูผู้ทำการสอนจะต้องมี
ความสามารถสอนได้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เหมาะแก่ท้องที่และเพศ
ของผู้ศึกษา เพื่อให้ครูเป็นผู้มีความสามารถทั้งวิชาและได้จำนวนครูพอ
กับจำนวนโรงเรียนต่าง ๆ อันแพร่หลายทั่วพระราชอาณาเขต กระทรวง
ธรรมการจึงให้มีสถานฝึกหัดครูขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ที่ยังขาดมีความต้องการ
การครูประเภทใดเท่าไร ก็จัดให้พอแก่ความต้องการ อยู่ในความบำรุง
ของท้องที่ กระทรวงธรรมการบำรุงในส่วนเงินเดือนและออกหนุนนักเรียน
ด้วยเงิน ออกหนุนนิวิชาครูเท่าที่ระออกหนุนได้ เมื่อเป็นการจำเป็นจริง ๆ

สถานที่และวิธีจัด

จัดเป็นโรงเรียนกึ่งนอนประจำ มีโรงเรียนสำหรับสอนวิชา มีเรือน
นอนสำหรับนักเรียน และมีโรงอาหารโรงครัว กับมีทึนหรือที่พักสาธารณะ
อื่น ๆ สำหรับนักเรียนทำการฝึกหัดศิลปะ ซึ่งแต่ละประเภทวิชาที่โรงเรียน
นั้น ๆ จัดสอน.

เด็กท้องที่ใดเหมาะที่จะเรียนวิชาสามัญอย่างไร หรือหญิงจำเป็น
จะต้องเรียนวิชาสามัญอะไร ก็จัดสอนนักเรียนฝึกหัดครูหนักไปในทางนั้น
เช่น จังหวัดหนึ่งในท้องที่หนึ่ง จำเป็นต้องให้เด็กเรียนการอาชีพทางค้าขาย
แต่ อีกท้องที่หนึ่งเรียนทางกลีกรวม อีกท้องที่หนึ่งเรียนทางหัตถกรรม ถ้า
สามารถจะจัดได้ ก็เลือกสรรผู้ที่จะเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดครูจากท้องที่นั้น ๆ
มาศึกษา แล้วจัดการสอนวิชาสามัญนั้น ๆ ขึ้นในโรงเรียนฝึกหัดครู
เสร็จแล้วให้กลับไปเป็นครูในท้องที่นั้น ๆ จะจัดได้ก็ประเภทหรือเฉพาะ
ประเภทก็แล้วแต่ความสามารถ จึงกำหนดหลักสูตรไว้เป็น ๒ หมวด คือ
วิชาสามัญหมวดหนึ่ง ยังคงให้เรียนเหมือนกันทุกคน วิชาสามัญหมวด
หนึ่ง ให้เลือกเรียนอย่างใดอย่างหนึ่งในรุ่นเดียวกัน จะจัดสอนเหมือน
กันทุกคน หรือต่างประเภทกัน หรือรุ่นหนึ่งจัดสอนประเภทหนึ่ง อีกรุ่น
หนึ่งจัดสอนอีกประเภทหนึ่งก็ได้ แล้วแต่ความต้องการที่จะให้ไปทำการ
สอนเด็กในท้องที่ และแล้วแต่โรงเรียนจะสามารถจัดสอนได้.

ประเภทนักเรียนและกำหนดเวลาเรียน

โรงเรียนเปิดรับนักเรียน ๒ ประเภท คือ
(๑) นักเรียนในบารุง ซึ่งท้องที่ต่าง ๆ ในจังหวัดนั้นเลือกสรรส่ง
มา เพื่อกลับไปเป็นครูในท้องที่ของตน

(๒) นักเรียนนอกขำวรง คือนักเรียนสมัคร (๓) รับได้ตามจำนวนที่
โรงเรียนมีว่าง และตามที่โรงเรียนเห็นสมควร

โดยปกติ ปีละรับนักเรียนทั้ง ๒ ประเภทนี้ ปีละครั้ง คือในต้นภาค
ของภาคต้นปี นักเรียนเข้าใหม่เรียกว่า นักเรียนปีที่ ๑ เมื่อเรียน
ครบปีหนึ่งแล้ว สอบเลื่อนชั้นขึ้นเป็นนักเรียนปีที่ ๒ ต่อไป เวลาเล่าเรียน
จนถึงการสอบไล่รับประกาศนียบัตร มีเวลา ๒ ปีเต็ม

ลักษณะผู้จะเข้าเรียน

ผู้ที่จะเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดक्रमล จะต้องมลักษณะดังนี้

๑. สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมปีที่ ๔
๒. อายุไม่ต่ำกว่า ๑๖ ปี ทั้งที่ใดใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์
ทหาร ห้ามรับผู้มอายุจะถูกเกณฑ์ในระหว่างเล่าเรียน
๓. มีร่างกายสมบูรณ์
๔. มีนิสัยฝักใฝ่ในวิชาสามัญทของทนน ๆ ต้องการ เช่นต้องการ
ทต้องการ การกสิกรรม ก็มนิสัยฝักใฝ่ในการเลี้ยงสัตว์ ปลูกต้นไม้ และ
งานหนัก งานกลางแจ้ง ไม่เป็นคนหยิบบโย่ง หรือชอบแต่่งานในร่ม
ทงนเป็นคน
๕. มีนิสัยเหมาะในทางเป็นครู คือ

(๑) ความประพฤติเรียบร้อย

- (๒) เทียงธรรม โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักเด็ก
- (๓) ใจคอหนักแน่น เยือกเย็น ไม่หุนหันพลันแล่น ไม่
คนเฉียวโกรธง่าย อคทนต่อความรบกวน
- (๔) มีความเด็ดขาด พกอะไรเป็นนั่น ไม่แปรปรวนไม่
พร่าเพรื่อ รักระเบียบ
- (๕) มีปฏิภาณ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย
- (๖) มีทำทางเป็นสง่า และยิ้มแย้มแจ่มใส

คุณสมบัติข้อ ๔ ข้อ ๕ นี้ ให้ครูใหญ่ คุรุประจำชั้นในโรงเรียนเก็บ
สอบสวนและสังเกตไว้ แล้วทำใบรับรองส่งพร้อมกับใบสมัคร ให้เจ้า
หน้าต่งเกตและสอบสวนอีกชั้นหนึ่ง แล้วลงชื่อรับรองตามลำดับ จนถึง
เจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ผู้ให้อนุญาตในใบรับรองนั้น ให้ลงความเห็นเป็นข้อๆ ไป.

ทุนเล่าเรียน

นักเรียนซึ่งอยู่ในบำรุงนั้นเป็นนักเรียนประจำ จะได้ทุนเล่าเรียน
จากท้องที่ หรือจากเงินอุดหนุนวิชาครูรวมกับเงินของท้องที่ เป็นค่าเบี้ย
เลี้ยงตลอดเวลาที่เล่าเรียนอยู่ ส่วนนักเรียนสมัครนั้น ถ้าประสงค์จะกิน
อยู่หลับนอนในโรงเรียนก็ได้ แต่ต้องเสียค่าอาหารของตนเอง โรงเรียน
จะคิดค่าอาหารล่วงหน้าพอสมควร หรือถ้าประสงค์จะเป็นนักเรียนกลางวัน
คือเข้าไปเรียนกลับ เมื่อโรงเรียนเห็นสมควรก็ไม่ขัดข้อง โรงเรียนจะ
สอนวิชาให้โดยไม่คิดค่า.

การสอบไล่และการสอบซ่อม

การสอบไล่เพื่อรับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา คือเมื่อปลายภาคสุดท้ายของปี ๒ ตามหลักสูตรของกระทรวงธรรมการ นักเรียนที่สอบไล่ได้จะได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม ให้ใช้เข้าเรียน ปี ที่ต่อไป

การสอบไล่เลื่อนชั้นปีที่ ๑ นั้น สอบเมื่อสิ้นภาคสุดท้ายของปี ๑ ถ้าสอบไล่ตกคะแนนแล้ว อาจออกข้อสอบออก.

การสอบไล่ทั้งสองคราวนี้ นักเรียนจะต้องประกอบการทำงานแผนกศิลปะ คือ วิชาอาชีพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ให้เป็นผลสำเร็จบริบูรณ์ก่อน เพื่อให้การสอบไล่มีนัยว่า โรงเรียนจะวินิจฉัยคะแนนพิเศษอีก ๔ ประเภทต่อไปนี้ คือ

- (๑) คะแนนสอบซ่อมประจำเดือน หรือประจำสัปดาห์รวมทั้งปี
- (๒) คะแนนความประพฤติตลอดปี
- (๓) คะแนนศิลปะตลอดปี
- (๔) คะแนนฝึกหัดสอน รวมทั้งฝึกหัดสอนในโรงเรียนสาขาและฝึกหัดสอนในที่ประชุม (ยกไปรวมกับวิชาครู)

คะแนนทั้ง ๔ ประเภทนี้ จะได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสอบไล่เพื่อรับประกาศนียบัตร.

การเล่าเรียน

การเล่าเรียนในโรงเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เรียนชั้นใน ได้แก่เรียนหลักสูตรต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิทยาประเภทหนึ่ง ฝึกหัดศิลป เช่น การ กลีกรรม หัตถกรรม ก็ให้ฝึกหัดกลางแจ้ง หรือในโรงงาน ตามแต่จะ เหมาะแก่วิชานั้น ๆ ึ่งนประเภทหนึ่ง.

เวลาเรียนของโรงเรียนทวันตามปกติสำหรับสอน การ กลีกรรมควร เป็นดังนี้

๕.๓๐ น.	คันทอน
๖.๐๐ น. - ๗.๓๐ น.	ศิลปะ
๘.๐๐ น. - ๑๑.๐๐ น.	วิทยา
๑๒.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	วิทยา (๑)
๑๕.๓๐ น. - ๑๗.๐๐ น.	ศิลปะ (๒)
๑๘.๓๐ น. - ๒๐.๓๐ น.	เรียนลำพัง (๓)
๒๐.๓๐ น. - ๒๑.๐๐ น.	สวนมนตร์ (๔)
๒๑.๓๐ น.	คัพไฟนอน

ถ้าสอนวิชาอื่น ก็ผ่อนผันตามควร

แต่ต้องใหม่เวลาฝึกหัดศิลปะ

ไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง.

เวลาบริหารราชการ

นักเรียนในบารงทุกคน เมื่อแรกเข้าเรียนต้องมีผู้ทูลขอเข้าเฝ้า
 สัญญารับรอง ตามแบบที่กระทรวงธรรมการ กำหนดไว้ ทายกระเป๋บน ซึ่งมี
 ข้อสำคัญว่า เมื่อเสร็จการเล่าเรียนบท ๒ แล้ว จะไปหรือตกก็ตาม จะ
 ต้องเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล หรือโรงเรียนประชาบาลซึ่งแล้วแต่ทางการ จะ
 บรรลุไม่ต่ำกว่า ๒ เท่าแห่งเวลาที่ได้รับเงินบารงให้เล่าเรียน จึงจะนับว่า
 หมดหนี้ ทดกันใครบอกหนามาในระหว่างเล่าเรียน (โดยปกติจะได้ส่งให้ไป
 เป็นครู ตามข้อที่ของตน) เมื่อครบแล้วมีความประสงค์จะลาออกจาก
 หน้าที่ก็ได้ ถ้าทำงานช้ายังไม่ครบ ต้องไปรับราชการทหารตาม
 พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร เช่นอื่นไปรับราชการทหารได้ แต่เมื่อครบ
 กำหนดปลดเป็นกองหนุนแล้ว ต้องกลับมาทำงานใช้จนครบ ถ้าออกใน
 ระหว่างยังไม่ครบ ต้องคืนเงินค่าคหนุนเท่าจำนวนเดือนที่ยังไม่ครบ ตาม
 เกณฑ์ต่อไปคือ เอาอัตราที่ได้รับบอกหนาค่าเล่าเรียนค่ากินค่าอยู่ ซึ่ง
 คิดตัวเดือนละ ๑๐ บาทเป็นจำนวนตั้ง แล้วเอาจำนวนเดือนที่ได้รับ
 บอกหนาคืน เอาจำนวนเดือนที่ต้องทำงานใช้หาร ได้ผลลัพธ์เท่าใด แล้ว
 เอาจำนวนเดือนที่ยังไม่ครบคูณ ก็ตกเป็นจำนวนเงินที่ต้องคืนเท่านั้น.

อนึ่งถ้าต้องออกในระหว่างเล่าเรียน ต้องคืนเงินเดือนละ ๑๐ บาท
 ตามจำนวนเดือนที่ได้รับบอกหนามา.

ส่วนนักเรียนนอกบ้าง ไม่มียศฐาผูกพันอย่างใดที่จะบังคับให้เป็นครู แต่ถ้าสมัครจะเข้าเป็นครูในสังกัดกระทรวงธรรมการ และทางการต้องการก็จะรับตามโอกาส.

ข้อบังคับ

เมื่อนักเรียนมาเข้าเรียน ครูใหญ่จะไ้สั่งให้เข้าอยู่ประจำในเรือนหลังใดหลังหนึ่งแล้วแต่จะเห็นสมควร การย้ายหรือสับเปลี่ยนต้องไ้รับอนุญาตจากครูใหญ่ทุกครั้ง.

นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ซึ่งครูใหญ่จะไ้ออกเป็นครั้งคราว เพื่อความสะอาดและการสขาภิบาล.

การออกไปพ้นเขตต์ของโรงเรียน จะต้องไ้รับอนุญาตจากครูใหญ่หรือครูประจำการทุกครั้งไป นอกจากวันหยุดประจำสัปดาห์ เช่นวันเสาร์ วันอาทิตย์ และถ้าออกไปโดยมิไ้รับอนุญาตเมื่อล่วงเวลา ๒๑.๓๐ น.ไปแล้ว โรงเรียนจะถือว่าไ้เป็นความผิดข้อใหญ่ อาจถูกขับออกจากโรงเรียนที่ไ้ยกไว้ไ้.

ในระหว่างยังไม่เปิดภาคเรียน นักเรียนจะลาค้างคืนไม่ได้เป็นอันขาด นอกจากจะไ้รับอนุญาตพิเศษจากครูใหญ่ ในระหว่างหยุดเปิดภาคเรียน นักเรียนที่ตกค้างอยู่ไม่กลับบ้าน จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของโรงเรียนเช่นเดียวกับเวลาเปิดภาคเรียน.

การทำพัสดุของโรงเรียนเสียหาย เป็นหน้าที่ของนักเรียน ต้องรับผิดชอบใช้.

นักเรียนคนใดไม่ตั้งใจหรือเกียจคร้าน ครูใหญ่และครูทั้งหลาย มีหน้าที่ว่ากล่าวตักเตือน ถ้านักเรียนยังฝ่าฝืน คือสละความสามารถ ของโรงเรียนจะว่ากล่าว ตักเตือนให้กลับตัวได้จริง ๆ ครูใหญ่มีอำนาจที่จะคัดข้อ ออกเสียเมื่อใดก็ได้

นักเรียนคนใดจะทำตัวเป็นผู้มีหนี้สินไม่ได้ และถ้าเกิดมีการฟ้องร้องด้วยเรื่องเช่นนั้น เมื่อได้ส่วนใดความจริง อาจถูกคัดข้อ ออกจากโรงเรียน.

ให้ครูใหญ่มีอำนาจที่จะ หรือเปลี่ยนแปลงข้อยังคับย่อย เพื่อให้กิจการของโรงเรียน ดำเนินไปโดยเรียบร้อยได้ทุกเมื่อ.

การคัดข้อ ออกจากโรงเรียน ถ้าเป็นนักเรียนในบารุง รายงานข้ออนันต์จังหวัด ถ้าเป็นนักเรียนนอกบารุง คัดออกได้โดยไม่ต้องรออนุมัติ.

การฝึกหัดการสอน

ในปีหนึ่ง ๆ นักเรียนครู ทุกคน จะต้องมีการฝึกหัดสอน ในโรงเรียน ฝึกหัดไม่ต่ำกว่าเดือนหนึ่ง และต้องสอนในที่ประชุมอีกด้วย การสอน เช่นว่า จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

การสอนวิชาสามัญประเภทหนึ่ง วิชาสามัญประเภทหนึ่ง

ตลอดเวลาที่นักเรียนครทำการฝึกหัดการสอนอยู่นั้น โรงเรียนจะถือว่าเป็นเวลาสำคัญ นักเรียนผู้ฝึกหัดสอนจะลาหยุดไม่ได้ นอกจากจำเป็นจริงๆ เช่นป่วยเป็นต้น เพราะถ้าลาหยุดแล้วลำบากแก่การสอนการเรียนทั้งโรงเรียนฝึกหัดครู และโรงเรียนที่ไปฝึกหัดสอน.

การลาหยุดในระหว่างที่ไปทำการฝึกหัดสอน ต้องลาต่อครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครู แล้วรายงานต่อครูใหญ่โรงเรียนที่ไปฝึกหัดสอนให้ทราบด้วย.

ตลอดเวลาที่ไปฝึกหัดสอน นักเรียนฝึกหัดครู จะต้องเชื่อฟังคำสั่ง และปฏิบัติตามคำแนะนำของครูใหญ่ หรือครูประจำชั้นในโรงเรียนฝึกหัดสอนเสมอไป ถ้าชกชน จนถึงครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัดสอน ยื่นรายงานต่อครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครู ๆ จะลงโทษอย่างหนัก.

นักเรียนครูผู้ไปฝึกหัดการสอนจะต้องลงเวลาไปมาใน สมก ลงเวลาไปมาของโรงเรียนฝึกหัดสอนเช่นเคยกับครู ในโรงเรียนนั้น.

หน้าที่ของนักเรียนพึงสำนึก

เมื่อสำเร็จการเล่าเรียนแล้ว เจ้าหน้าที่ศึกษามีความประสงค์จะให้ นักเรียนทั้งหลาย ออกไป เป็นครู สังกสอน พลเมือง เพื่อให้ฐานะของ พลเมือง เขยิบ สกชน ไปสู่ความ เป็นอารยะ เป็นล้ำคัย จึงเป็นหน้าที่ของ นักเรียน ทุกคน เมื่อใดคตงหน้าเข้ามาแล้ว จะต้องพยายามเล่าเรียนให้

เป็นผลสำเร็จ ไม่ควร ท้อถอย ต่อความยากลำบาก จึงจะได้ชื่อว่าเป็น
ผู้เห็นแก่ชาติบ้านเมือง ไม่ใช่เห็นแก่ตนอย่างเดียว.

โรงเรียนฝึกหัดครู เป็นโรงเรียนสำหรับผู้ใหญ่ การสอนนั้นก็ หรือ
การ วางข้อบังคับก็ดี จึงได้ออนไลน์ไปในทำนองของผู้ใหญ่โดยมาก
ฝึกกันกับโรงเรียนสามัญ จึงควรที่นักเรียนทุกคน จะรู้สึกและทำตัวให้เป็น
ผู้ใหญ่จริงๆ ด้วย ตลอดทั้งกิริยา วาจา ความประพฤติ และความขยัน
อดทน ต่อวิชาและการทำงาน.

หน้าที่ ของครู เป็นหน้าที่ สำคัญ ซึ่งไม่มีใคร ปฏิเสธได้ว่าไม่ใช่
ภาระหนัก เพราะฉะนั้น นักเรียนทุกคนควร ระลึก ถึงเกียรติยศใหญ่ที่จะ
ได้รับภาระอนันต์ในเมื่อสำเร็จการเล่าเรียนแล้ว.

ในระหว่าง เวลาที่ เล่าเรียนอยู่นี้ ให้ถือว่าเป็น เวลาที่สำคัญที่สุด
สำหรับนักเรียนจะได้ฝึกหัดตน เพื่อพร้อมที่จะรับภาระ หนัก อันรัฐบาล
จะมอบไว้ในภายหน้า.

ครูเป็นอย่างไร นักเรียน ก็มัก จะเป็น อย่างนั้น เพราะได้กตัญญู
เอาเยี่ยงอย่างผู้ใหญ่อยู่เสมอ เพราะฉะนั้น นักเรียนควร จึงสมควร จะ
เตรียมตัวเสียให้พร้อม ตั้งแต่ในชั้นที่ อยู่ในโรงเรียน เมื่อออกไปเป็นครู
ก็ให้เป็น แบบอย่าง อันดี ของนักเรียนได้ทีเดียว.

อนึ่ง ต่อไปในภายหน้า ครุ มล ประเพณี นี้ ยังมีการ ติดต่อกับ บิคา
มารดาผู้ ปกครองของ นักเรียน และ กับชาวบ้านทั่วไปมากขึ้น โดยเหตุ

ที่ครูมุลประเภทนี้ จะต้องเป็นผู้ชักจูงนักเรียนทั้งหลายให้ประกอบ การอันมีประโยชน์ คือ การอาชีพชนบทบ้าน ของนักเรียนเอง แท้จริง โรงเรียนควร จะติดต่อกับและกลมเกลียว กับฝ่ายบ้านช่องชนกว่าที่เป็นอยู่ เคียงวัน ผลแห่งความสำเร็จในทาง การศึกษา จึงจะเร็วชน.

เพราะฉะนั้น โรงเรียน จึงอนุญาตและ ส่งเสริมให้นักเรียนทั้งปวงไป มาหาสู่เพื่อนบ้านทั้งปวง ของโรงเรียนในเวลา อันสมควรได้โดยไม่มีข้อขัดข้องนัก เพื่อปรารภณา จะให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัด การแม่ไมตรีจิตต์และฝึกหัดอัธยาศัย และการ สมาคมนั่นเอง การลงแขกค้ำนา การเกี่ยวข้าว หรือ นวดข้าว ฯลฯ เหล่านี้ โรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนไปช่วย ชาวบ้านที่ขอพบกันได้เสมอ ถ้าไม่ขัดกับเวลาเล่าเรียน ของนักเรียน เพราะโรงเรียนทราบได้ อย่างตระหนักแล้วว่า การแสดงมิตรจิตต์เป็นสิ่งที่มีความ ประโยชน์มาก สมควร ที่สวดทนนักเรียนทุกคนจะฝึกหัดไว้.

แต่นักเรียนทุกคนต้องระลึกไว้เสมอว่าตนเป็น สุภาพชน จะคบค้าสมาคมกับเพื่อน บ้านราษฎรทั้งหลาย จะประพฤติกิจ การสิ่งหนึ่ง สิ่งใดจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ได้ จะต้องเป็นไปตามทำนอง ความประพฤติของ สุภาพชนทุกเมื่อตลอดทั้งกิจวิธาวาจาใจ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีเกียรติคุณความดี ถ้าใครไปประพฤติผิดภูมิ นักเรียนและ สุภาพชนโรงเรียนก็จำจะต้อง ลงโทษ อย่างแรง เหมือนกัน.

หลักสูตรประโยคक्रम

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	ก. ให้รู้หลักจรรยาต่อไปนี้ (๑) เมตตา กรุณา การฆ่า การทำร้าย ร่างกาย การทรมานสัตว์ (๒) โทษของความเท็จ ความโกรธ ความ อิจฉา ความพยาบาท (๓) ความสัตย์ ความภักดี ความกตัญญู- กตเวที (๔) ความเที่ยงธรรม ความไม่ลำเอียง (๕) ความมัสติรอบคอบ ความอดกลั้น ความ ไม่ประมาท การเสพยาเสพติดให้โทษ (๖) ความเพียร การเอาตนเป็นที่พึ่ง (๗) ความกล้าหาญ การนับถือตนเอง (๘) การฟังบังคับบัญชา (๙) ความเป็นระเบียบ การปฏิบัติงานในหน้าที่ (๑๐) การหาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๑) การครองตน ครองคน ครองทรัพย์ (๑๒) ความสามัคคี (๑๓) หน้าที่ของบุคคลพึงอุปการะแก่กัน (๑๔) การสมาคม การคบเพื่อน การต้อนรับ การเคารพ (๑๕) กิริยาอาการของชาย สุภาพและไม่สุภาพ (๑๖) รู้จักประมาณ รู้จักกาลเทศะ รู้จักประ ชมนชน (๑๗) การบำรุงและการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รัฐธรรมนูญ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้นี้ ในอย่างหนึ่ง ๆ ให้สอน ให้ได้ครั้งต่อไปนี้ (๑) ให้รู้ลักษณะว่าหมาย ความว่าอะไร (๒) ให้รู้โทษฝ่ายชั่ว และรู้คุณฝ่ายดี (๓) ให้รู้ทางปฏิบัติ ละความชั่วและบำเพ็ญ ความดี ๗. ให้อบรมนิสัย และประพฤติ ตามที่เรียน ทั้งใน

วิชา

รายการที่ต้องสอน

เวลาเรียน, เวลาทำงานและเวลาเล่น ฯลฯ

ไม่ใช่เพียงให้รู้สำหรับตอบข้อสอบได้

ในข้อ ก. (๑) เรื่องการทำร้ายร่างกาย
ให้พรั่สอนให้มากในเรื่องที่ไม่ควรเห็นมนุษย์
คหยวกกด้วย และใช้อำนาจเพ่งกันอื่นเป็น
อาการที่ตกดินอยู่ในสมัยนี้ เพราะเป็นอาการ
ของ อนารยชนแท้

ค. ให้รู้เรื่อง รว พุทธศาสนาในเมืองไทย และ
พุทธประวัติอย่างสังเขป

และเพราะฉะนั้น จะใช้หนังสือใด ๆ ที่เหมาะ
และถูกต้องก็ได้ อาทิคือ แบบเรียนธรรมาเรือง
พุทธศาสนาของ กระทรวงธรรมการ ซึ่งพระยา
ภักตินฤเบศร์ แต่ง. พุทธประวัติของสมเด็จพระ
มหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส.

๒. ภาษาไทย

(๑) อ่าน

ให้อ่านหนังสือไทยทั้งร้อยแก้วและ
คำประพันธ์ที่พบบ่อย ๆ ถูกต้อง
ตามลักษณะ รู้คำแปลหรือความ

วิชา

รายการที่ของสอน

หมายของคำในหนังสือที่อ่าน เข้า
ใจและจำเนื้อความพร้อมทั้งรู้เหตุ
ผลในเรื่องที่อ่านนั้นด้วย.

หนังสือคำ ประพันธ์ ถ้า ตัด
ตอนมา ต้องให้รู้เค้าความสังเขป
ข้างต้นกับข้างปลายมาบรรจบกัน
ตลอดเรื่องด้วย.

ร้อยแก้วอย่างง่ายเสมอธรรมดา—
รียาเล่ม ๕, ปลุกใจเสือป่า, หิโต
ประเทศ ฯลฯ.

คำประพันธ์อย่างง่ายเทียบเสมอ
เวนีสวาณิช กฤษณาสนนัง ฯลฯ.

ให้เลือกใช้หนังสือบทหนึ่งไม่
น้อยกว่า ๓ เล่ม แต่ให้เป็น คำ
ประพันธ์เล่มหนึ่ง.

หมายเหตุ โรงเรียนจะเลือก

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ใช้หนังสือเรื่องใด ๆ ที่กระทรวง ธรรมการ อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน ใดก็ได้ ถือเอาความยากง่ายที่ เทียบกันได้เป็นสำคัญ. (๒) การท่องจำ ให้ท่องบทประพันธ์ หรือร้อยแก้วที่ ไพเราะ และที่เป็นแบบฉบับได้ใน ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บรรทัด. (๓) กัด ให้เขียนโคลง ฉันท์ บรรจง และหัตถ์ กรมบรรจงทั้งในกระดาษและบน กระดานดำ. (๔) เขียน ให้เขียนง่าย ๆ เสมอหนังสืออ่าน และรู้ความหมายของคำด้วย. (๕) แต่ง ให้เรียงความจากกระทู้ที่กำหนด ให้ โดยสังเขปข้อให้บ้าง ไม่ สังเขปให้บ้าง กล่าวความได้ทั้ง พรรณนาและอธิบาย คุณ และโทษ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ในเรื่องเดียวกัน กับให้แต่งจดหมาย ส่วนตัว และทำรายงานง่าย ๆ. (๖) พูด ให้หัดการสนทนาโต้ตอบและรู้จัก พูดในที่ประชุม เช่น ในการโต้วาที ในการแสดงความเห็น หรือการ แสดงปาฐกถา. (๗) ย่อ ให้รู้จักเก็บใจความสำคัญ ของ เรื่องและจดหมาย ที่มีใจความไม่ ค่อย ชัดชัดขึ้นได้. (๘) ไวยากรณ์ <u>อักษรวิธี</u> ราชบัณฑิตยสถาน สาระ วรรณ- ยุกต์ วิธีประสมอักษร วิธีผันอักษร และการกระจายอักษร <u>วิจิตรวาท</u> ราชบัณฑิตยสถาน และระเบียบของ คำทักจำพวกถึงยบทที่ ๑๒ ในหนังสือ สยามไวยากรณ์วิจิตรวาทของพระยา อุปทิศศิลปสาร

วิชา	รายการที่ของสอน
เลขคณิต	วากยสัมพันธ์ รู้ ลักษณะ ประโยค ต่าง ๆ และ บอก สัมพันธประโยค ง่าย ๆ. ก. เลข เศษส่วน เศษสี่ร้อยยี่สิบ หกสิบแปด เศษหนึ่งส่วนสี่ และ สิบสอง เศษหนึ่งส่วนสี่, เทียบ ส่วนร้อย, เศษหนึ่งส่วนสี่, การเปรียบเทียบ, กำไร, ขาด ทุน, ร้อยลด บัญญัติไตรยางค์, โจทย์ หักส่วน, โจทย์ เกือบยกงาน และ การกระทำอย่างง่าย.
ภูมิศาสตร์	ข. เมนสูเรชัน หา เนื้อที่ และ คำนวณ หรือ ส่วนประกอบ ของรูปสามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม วง กลม กว้างหา เนื้อที่ของรูปหลายเหลี่ยม อย่างง่าย.
และ	ก. การบัญชี สามารถทำบัญชีรับจ่ายอย่างง่าย ๆ. ก. ภูมิศาสตร์ ๑. อากาศ, ดม, กระแสน้ำ, ภูเขา น้ำแข็ง

วิชา	รายการที่ทดสอบ
ประวัติศาสตร์	๑. ฤๅ, หิมะ, ดวงอาทิตย์ กับบริวาร, ข้าง ขน, ข้างแรม, น้ำขุ่น, น้ำลง, สุริย- คราส, จันทรคราส, ฟาร้อง, ฟ่าผ่า, ฟ่าแลบ. ๒. การคมนาคมสายสำคัญ ของโลก, การ ค้าขาย และทำเรือสำคัญ ๆ ของโลก. ๓. ทวีปเอเชียโดยพิศดาร, ทวีปยุโรปและ อเมริกาโดยสังเขป.
ข. ประวัติศาสตร์	๑. ให้รู้ ประวัติศาสตร์ประเทศสยาม ตั้งแต่ ชาติไทย อยู่ในลุ่มแม่น้ำ เอียงจิอ (Yang- Tse-Kiang) จนถึงปัจจุบัน และสอบหัวข้อที่ เกี่ยวกับ หัวข้อ ต่อไปนี้ให้รู้โดยละเอียด คือ ก. การปกครอง ประเทศสยาม ตั้งแต่สมัย โบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน.

วิชา	รายการที่ต้องสอน
สรีรศาสตร์และ สุขวิทยา	ข. การติดต่อกับชนต่างชาติสมัยกรุงสุโขทัย, กรุงศรีอยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์. ค. ความเจริญของพุทธศาสนาและศาสนาอื่นที่สำคัญในประเทศไทย. ก. การพาเที่ยววัดสถานที่ ให้พานักเรียนเที่ยววัดสถานที่ เพื่อส่งเสริมความรู้รอบตัวบ้าง ความรู้ทางภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์บ้าง กับตั้งใจให้รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์รัฐธรรมนูญ. ให้ความรู้ในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่สำคัญ และหน้าที่ของส่วนนั้น ๆ. ให้รู้วิธีบำรุงร่างกายในส่วนที่เกี่ยวกับอาหาร, นอน, อากาศ, ทนอยู่, เครื่องนุ่งห่ม, การออกกำลังกาย, การพักผ่อน. ให้รู้การกำจัดเชื้อโรค และการป้องกันโรคติดต่อ.

วิชา	รายการทดสอบ
	ให้ ร จก บค เตรวทยาท เกยว วย การ สาขาบาล. ให้ ร การพยาบาล เบองตน. ให้ ร การ สาขาบาลโรงเรียนเพื่อให้นัก- เรียนมอนามยค. หมายเหตุ นอกจากให้ เรยน ร ตามหลักวิชาแล้ว ให้ ผก หค ปฏิบัติ ตาม ที่ เรยน ร วย เสน ในเวลาเล่นกีฬาหรือ เล่นเกม ก็ให้ปฏิบัติให้ถก คองตาม สขวิทยา พรอมไปดวยทเคยว.
วิทยาศาสตร์	การวัดและเครื่องใช้ในการวัด ๑. การวัดเส้นตรง โดยใช้มาตราส่วน เย (Diagonal Scale) เวอร์เนีย (Vernier). ๒. การวัดเส้นโค้ง. ๓. การวัดเส้นผ่านศูนย์กลาง โดยใช้ วิธีเอา

วิชา	รายการทดลองสอน
	ไม้กระหนาบสองข้าง โดยใช้คาลิเปอร์เลื่อน (Sliding Callipers). ๔. การวัดความกว้างของหลอดแก้ว และหลอดที่ทำด้วยโลหะต่าง ๆ โดยใช้ เวก์ (Wedge) ๕. การวัดปริมาตรของ ของเหลว โดยใช้ ขวดวัด (Measuring Flask) กระบอกวัด (Graduated Jar) ปิเปตต์ (Pipette) บิวเรตต์ (Burette). สสาร (Matter) ๑. ลักษณะของ ของแข็ง (Solid) ของเหลว (Liquid) แก๊ส (Gas). ๒. การเปลี่ยนภาวะของสสาร. ๓. ส่วนประกอบของสสาร (Composition of Matter). ๔. คุณสมบัติของสสาร (Properties of Matter). ๕. ความถ่วงของโลก (Gravitation) มวล

วิชา	รายการที่ต้องสอน	
	(Mass) น้ำหนัก (Weight) ปริมาตร (Volume) ความแน่น (Density) ความแน่นเทียบ (Relative Density). ๖. กรวด, ค้าง, เกล็ด, ซอกไซท์ น้ำยา ฯลฯ คือ อะไร เกิดขึ้นอย่างไร. ของไหล (Fluids) ๑. น้ำ อากาศ น้ำไหล ความดันของน้ำ ความดันของน้ำเกี่ยวกับความลึก กฎของปาสกาล ไฮดรอลิกเพรสส์ บอยแยนท์ฟอร์ส. ๒. ความถ่วงจำเพาะ (Specific Gravity) ก. ของแข็ง หาโดยเปรียบเทียบกับ น้ำ หาโดยอาศัยกฎอาคิมีดิส. ข. ของเหลว หาโดยเปรียบเทียบกับ น้ำ หาโดยใช้ ไฮโดรมิเตอร์ หาโดยวัดความถ่วงจำเพาะ หาโดยอาศัยกฎของอาคิมีดิส.	

วิชา

รายการทดลองสอน

ค. ของลอยน้ำ หาโดยเปรียบเทียบกับ
กับน้ำ หาโดยผลกติกกับของจมน้ำ.

ง. ของแข็งที่ละลายในน้ำ และของ
แข็งที่ไม่ละลายในน้ำ หาโดยขอความถ่วงจำเพาะ.

จ. หา ความ ถ่วงจำเพาะของ สิ่งที่
ประสมกัน.

๓. อากาศและ แก๊ส ความดันของ อากาศ
ฟอรั่มปั๊ม (Force Pump) ลิฟท์ปั๊ม (Lift Pump)
ไซฟอน (Siphon) เครื่องวัดความดันของอากาศบาโร
มิเตอร์ และไซฟอน บาโรมิเตอร์ (Barometer and
Siphon Barometer) กฎของบอยล์ สืบสำหรับสืบ
ลมเข้า สืบสำหรับสืบลมออก.

วาดเขียน

ก. วาดเขียนเรขาคณิต (Geometrical Drawing)

ข. วาดเส้น (ควรจะมีป้ายพูกันแทรกไปด้วย).

ค. ผลลาย.

วิชา	รายการทดสอบ
	ง. วาดหุ่น. ก. วาดเขียนเรขาคณิต (๑) ให้สามารถสร้างรูปเหลี่ยมต่าง ๆ มีสามเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม, และ รูปเหลี่ยมอื่น ๆ ซึ่งมีด้านเท่ากัน. (๒) ให้เขียนรูปอื่น ๆ ที่ประกอบขึ้นด้วย ส่วนโค้งของวงกลม ซึ่งจะสร้างได้ ด้วยฉากกับวงเวียน. ข. วาดเส้น (๑) ให้สามารถเขียนใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้ เทียน และข้อตามลำดับ. (๒) ให้สามารถเขียนชนนก เปลือกหอย ปมเชือก หรือปมผ้าที่ขาค และ แผลงเล็ก ๆ เช่นผีเสื้อแมลงปอ ฯลฯ ค. ผูกลาย (๑) ให้สามารถ ผูก ลาย ไม่ เลื้อย ด้วย

วิชา	รายการที่ของสอน
	ใบไม้ ดอกไม้ ที่โตเรียนมาแล้ว ในบทเรียน วาดเส้นลงในรูปต่างๆ ต่อไปในนี้ได้ เช่น สามเหลี่ยม สี่ เหลี่ยม หลายเหลี่ยม ครึ่งวงกลม และ วงกลม เป็นต้น (๒) ให้สามารถผลายซ้ำ, แบบง่าย ๆ สำหรับใช้ทำเป็นลายขอบ หรือ ลวดลาย ง. วาดหุ่น (๑) ให้สามารถวาดหุ่นจากวัตถุง่าย ๆ ซึ่งเนื่องมาจากรูปลักษณะ กี่เหลี่ยม และกลม เช่น กระบอง หีบ ถึง ตาปู โอง กาน้ำ ถึงหัว ขวค รูปต่างๆ หมายเหตุ (๑) ตั้งแต่ ข. ถึง ง. ให้สามารถใช้

วิชา	รายการที่สอน	
วิชาครู	คินสอคำ คินสอสี และสีน้ำได้ ตามสมควร (๒) ให้ฝึกหัดให้เกิดความชำนาญใน การวาดรูปต่างๆ บนกระดาษดำ ให้คล่องแคล่ว ว่องไวและงดงาม ตามสมควร สำหรับประกอบกับ บทเรียนที่สอนด้วย. ๑. ให้สอนตามหัวข้อต่อไปนี้ (ก) วิธีจัดโรงเรียน (ข) วิธีสอนและการปกครอง ก. วิธีจัดโรงเรียน ได้แก่ (๑) การจัดครูเข้าสอน การวางหลัก สูตร ทำตารางสอน การทำ ทะเบียนและบัญชีของโรงเรียนทุก ชนิด (๒) การจัดโรงเรียนให้รู้สถานที่ควร สร้างโรงเรียน การวางแผนผัง	

วิชา

มาตรฐานการเรียนรู้ รายการที่ต้องสอน

โรงเรียนที่มีชั้นครบหรือมีแต่บางชั้น, ให้รู้จักประเภทและขนาดที่เหมาะสม, โรงเรียนก็จะต้องมีสถานที่เช่นไร, ห้องไหนควรอยู่ที่ไหน, ให้รู้จักแสงสว่าง ที่ถูกอนามัย และ ที่ผิดอนามัย, รู้จักการจัดที่เล่นของเด็ก, ที่รับประทานอาหาร, การจัดสวน และการจัดการสุขาภิบาลโรงเรียน

(๓) ให้รู้จักหาเครื่องแต่งเครื่องใช้ เช่น เครื่องแต่งโรงเรียนควรมีอะไรบ้าง เครื่องใช้ของโรงเรียนควรมีอะไรบ้าง และให้รู้จักการจัดห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ของโรงเรียน

ข. วิธีสอนและการปกครอง ให้รู้หัวข้อต่อไปนี้

(๑) ครู และหน้าที่ของครู ลักษณะของ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

วิชา

ครู ครู ที่ดีและไม่ดี คืออย่างไร
ทำไมครู จึงต้องเรียนวิชาครู

(๒) การศึกษา คืออะไร มีความหมาย
อย่างไร องค์ของการศึกษาทั้ง
สามอย่าง เครื่องอุปการณการศึกษา
มีอะไรบ้าง การลูกเสือและการ
อนุสวาทาชาตเกี่ยวกับการศึกษา
อย่างไรบ้าง ฯลฯ

(๓) การสอน คืออะไร ผิดกับการบอก
และการฝึกอย่างไร การที่สอนดี
และไม่ดี อะไรทำให้การสอนของ
ครู ดีขึ้น

(๔) ให้ความรู้หลักสำคัญของชั้นทั้งห้า และ
อุปเท่ห์ของการสอนวิชาต่าง ๆ

(๕) การปกครอง คืออะไร, อะไรบ้าง
ที่เป็นเครื่องอุปการณการปกครอง,

วิชา

รายการที่ข้อสอน

การออกข้อบังคับ, การทำโทษ, การให้รางวัล, การปกครองเด็กตามอายุ และที่ร่างกายไม่สมบูรณ์, การปกครองชั้น, ครูต้องรับภาระในการปกครองอย่างไรบ้าง, การกล่อมเกลาคความประพฤติของเด็ก, ให้รู้จักมูลเหตุและวิธีแก้ส้นคานหรือนิสัยของเด็ก เช่น กิริยาราวาไม่ดี, ขี้โกรธ, ใจร้าย, ขี้ดื้อ, ขลาด, พดปด, ขี้อาย, เกียจคร้าน, ไม่ตรงต่อเวลา, หนีโรงเรียน ฯลฯ

๒. การฝึกหัดสอน ได้แก่ การฝึกหัดสอนประจำเดือน และสอนในที่ประชุม (ในชั้นต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกหัดโดยจริงจัง และให้ปฏิบัติการตามระเบียบการทุกประการ).

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ตัดถนน (Physical Training)	(๑) ให้รู้จักัดคนทำที่นักเรียนจำนวนมากๆ สามารถจะทำได้พร้อมกัน และให้ได้ประโยชน์ทางบริหาร คีรยะ, บริหารแขนขา, หักทรงตัว และบริหารลำตัว. (๒) ให้รู้จักัดคนทำที่มีเครื่องประกอบข้าง. (๓) ให้รู้จักัดเดิน, วิ่ง กระโดดและวิธีหายใจให้ถูกต้อง.
การเล่นต่างๆ	(๑) ให้รู้จักัดเล่น เกมต่าง ๆ. (๒) ให้รู้จักัดรวมกำลัง (team work) (๓) ให้รู้จักัดคุ้นเคยต่อการกีฬา การเล่นเกมกีฬาของกระทรวงธรรมการ และเกมง่าย ๆ ทั้งพวกและเดี่ยว. (๔) ให้รู้จักัดวิธีปกครองเป็นหมู่และคณะ โดยแบ่งเป็นพวก ๆ เพื่อให้เกิดไหวพริบและความพร้อมเพรียง และให้รู้จักัดการเป็นนักกีฬา ให้รู้จักัดหน้าที่ ๆ จะเป็นผู้ควบคุมผู้อื่นและผู้ถูกควบคุมในควบคุมบังคับบัญชาผู้อื่น.

วิชา	รายการที่ต้องสอน
วิชาลูกเสือ หรืออนุสสา ภาษา	ให้สอนวิชาลูกเสือเอกโทได้ (ชาย) หรือ วิชาอนุสมาชิกเอกโท (ชาย หรือ หญิง).

วิชาวิสามัญสำหรับเลือกเรียน มีดังต่อไปนี้ ถ้าโรงเรียนผู้หัก
ครู มลในจังหวัดใด จะเลือกสอนวิชาวิสามัญอื่นๆ นอกจากที่กำหนด
ไว้นี้ เพื่อให้เหมาะแก่ท้องถิ่นของตนก็ได้ แต่ต้องส่งหลักสูตร
วิชานั้นๆ ไปให้กระทรวง อรรถการพิจารณา เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึง
จะใช้สอนได้.

วิชา	รายการที่ต้องสอน
จักสาน	๑. ให้รู้จักการใช้และรักษาเครื่องมือเหล่านี้ เช่น มีดโต้ มีดตอก เลื่อย เหล็ก หมายด ปากคืบ เรียวกรู เรียวคีมัก และ หินลับ. ๒. ให้เข้าใจเลือกสิ่งของตามพื้นภูมิประเทศ เพื่อนำมาประกอบในการจักสาน เช่น ไม้ไผ่ หวาย ก้านลาน ใบลาน เถาวัลลี หรือของอื่นๆที่อาจนำมาใช้แทนกันได้. ๓. ให้เข้าใจวิธีผ่าไม้ไผ่ แต่งชิ้นไม้ จักตอก และเหลาตอก. ๔. ให้เข้าใจเลือกหวายผ่าหวาย จักหวาย เหลาหวาย เรียวหวาย และชุบน้ำหวาย ตลอดจนการใช้หวาย ผูก และมัด. ๕. ให้รู้จักสานลายต่างๆได้ เช่น ลายซีก ลายสอง ลายสาม ลายตาชะลอม. ๖. ให้รู้จักสานของที่ เป็นสินค้าอย่างง่ายๆ

วิชา

รายการทของสอน

ก. หมวกเครื่องเล่น เช่น ปลา
ตะเพียน กุ้ง นก ตะกร้อ เป็นต้น.

ข. หมวกเครื่องใช้ เช่น พัก ชะลอม
แข่งปลา ทะกร้า ล้างปลา เสวียน
หม้อ กระชอน ตะแกรง เป็นต้น.

๗. ให้รู้จักส่วนของชิ้นรูป เช่น กระเช้า กระจาก
กระบุง เป็นต้น.

๘. ให้รู้จักเหลาขอบปาก ชิ้นขอบปากซึ่ง
เป็นของแบน และ เข้าขอบปากของท
เป็นรูปตง.

๙. ให้รู้จักผูกขอบ ร้อยขอบปากด้วยหวาย
เส้นเดียว.

๑๐. ให้รู้จักถักกับหมี่ สันปลาช่อน ตันชะบ
หางงู และ จะกวด.

พินิจการ

ก. การบัญชี

สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง คือ :-

วิชา	รายการที่ทดสอบ
	๑. อธิบาย ถึง ประวัติศาสตร์ ของ การ ทำบัญชีพอเป็นสังเขป ๒. ทำไมวิชาบัญชีจึงจำเป็นในการค้าขาย ๓. การเรียนบัญชีนักเรียนจะต้องปฏิบัติ อย่างไร เช่น เครื่องเขียน ความ สะอาด ความเรียบร้อย ฯลฯ ๔. ให้เห็น ทาง ที่ เกิด บัญชี คุ้มว่ามี สองทาง ขึ้น ใดอย่างใด (คอธิบาย และ จำ) ๕. ให้รู้ จัก ลง รายการ ใน บัญชี ต่างๆ ตามแบบบัญชีคู่ ๖. ให้รู้ จัก ใช้ สมุด ประจำ วัน ๗. ให้รู้ จัก ยก รายการ จาก สมุด ประจำ วัน ไป ลง ใน บัญชี ต่างๆ ใน สมุด แยก ประเภท ๘. ให้ ทำ บท รอง

วิชา

รายการที่ของสอน

๙. ให้รู้จักที่ราคาสินค้าเหลือและลง
บัญชีเป็น
๑๐. ให้รู้จักบัญชีต่าง ๆ
๑๑. ให้รู้จักทำบัญชีกำไรและขาดทุน
๑๒. ให้รู้จักทำงบดุล

ข. วิชาค้าขาย

สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง

๑. อธิบายถึงความสำคัญของการค้าขาย
ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเทศและส่วนตัวบุคคล
๒. ทำเลการค้าขาย
๓. การซื้อปลีก และขายปลีก
๔. หน้าที่ผู้ขาย ของปลีก ต่อบรรดา
ลูกค้า หรือผู้ที่มาทำการเกวของ
กับตน
๕. วิธีกำหนดราคาของที่ขาย
๖. การห่อและบรรจุสินค้า

วิชา	รายการที่ต้องสอน	
	๗. การรับ และการส่งสินค้า ๘. วิธีประหยัดค่าใช้จ่ายในร้าน ๙. หน้าที่ของเสมียนชั้นต่ำ ๑๐. ให้รู้จักกำหนดราคาของสินค้าไปรษณียากร และทำสัมภาระไปรษณีย์ ๑๑. การจัดหาสินค้าตามลักษณะความต้องการ การแห่งท้องตลาด ๑๒. การขายส่ง ๑๓. การซื้อและการขายโดยวิธีใช้ผู้แทน ๑๔. การขายเลหหลัง ๑๕. ราคาขนลงในตลาด ๑๖. การไปรษณีย์ รวมทั้งไปรษณีย์อากาศด้วย ๑๗. การโทรเลข ๑๘. การโทรศัพท์ ๑๙. การธนาคาร	

วิชา	รายการที่ต้องสอน																				
	๒๐. พัสตุ เก็บเงินปลายทาง ๒๑. การธนาคาร ก. เศรษฐินคำ สัปดาห์ที่ ๑ ชั่วโมง คือ :- เรื่องต่อไป <table> <tr> <td>๑. ข้าว</td><td>๑๑. ยางพาราบีบอัด</td></tr> <tr> <td>๒. ข้าวสาลี</td><td>๑๒. น้ำตาล</td></tr> <tr> <td>๓. ข้าวโอต</td><td>๑๓. ผ้าย</td></tr> <tr> <td>๔. ข้าวบาเล่</td><td>๑๔. มะพร้าว</td></tr> <tr> <td>๕. ข้าวไรย์</td><td>๑๕. นุ่น</td></tr> <tr> <td>๖. ข้าวโกสน</td><td>๑๖. ป่าน</td></tr> <tr> <td>๗. ชา</td><td>๑๗. หมา</td></tr> <tr> <td>๘. กาแฟ</td><td>๑๘. พริกไทย</td></tr> <tr> <td>๙. โกโก้</td><td>๑๙. ผืน</td></tr> <tr> <td>๑๐. ยาสูบ</td><td>๒๐. ไม่ชอบต่างๆที่เป็นสินค้า</td></tr> </table>	๑. ข้าว	๑๑. ยางพาราบีบอัด	๒. ข้าวสาลี	๑๒. น้ำตาล	๓. ข้าวโอต	๑๓. ผ้าย	๔. ข้าวบาเล่	๑๔. มะพร้าว	๕. ข้าวไรย์	๑๕. นุ่น	๖. ข้าวโกสน	๑๖. ป่าน	๗. ชา	๑๗. หมา	๘. กาแฟ	๑๘. พริกไทย	๙. โกโก้	๑๙. ผืน	๑๐. ยาสูบ	๒๐. ไม่ชอบต่างๆที่เป็นสินค้า
๑. ข้าว	๑๑. ยางพาราบีบอัด																				
๒. ข้าวสาลี	๑๒. น้ำตาล																				
๓. ข้าวโอต	๑๓. ผ้าย																				
๔. ข้าวบาเล่	๑๔. มะพร้าว																				
๕. ข้าวไรย์	๑๕. นุ่น																				
๖. ข้าวโกสน	๑๖. ป่าน																				
๗. ชา	๑๗. หมา																				
๘. กาแฟ	๑๘. พริกไทย																				
๙. โกโก้	๑๙. ผืน																				
๑๐. ยาสูบ	๒๐. ไม่ชอบต่างๆที่เป็นสินค้า																				

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	๒๑. คีบก ๒๒. เกลือ ๒๓. ขนแกะ ๒๔. ไหม ๒๕. ทองคำ ๒๖. เงิน ๒๗. ตะกั่ว ๒๘. สังกะสี ๒๙. อาลมนิยม ๓๐. นามนยไตรเลยม ๓๑. เพ็ชร พลอย ๓๒. แปลดตีนัม ๓๓. ทองแดง ๓๔. เนอส์ตัว เช่น เนอโค เนอแกะ เนอหม ปลา เป็ค, ไก่อและไข่ ๓๕. นมวัวและเนย ๓๖. เครองถ้วยชาม ๓๗. หินที่ใช้ในการก่อ สร้าง ๓๘. ครั่ง ๓๙. ถ่านหิน ๔๐. เหล็ก

วิชา	รายการที่ต้องสอน
เขียน	เป็นสำเนียงแท้ และเข้าใจความหมาย ของ ประโยคที่อ่าน มาแล้ว สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ และสามารถสนทนาคัวย ภาษาแท้ใน การค้าขายได้พอควร . สามารถเขียนตามคำบอกจาก หนังสืออ่าน คัวย ฟู่กัน หรือปากกาก็ได้ .
แปล	สามารถ แปลประโยค (จากจีนเป็นไทย และจากไทยเป็นจีน) ความยากง่าย เท่า กับ หนังสืออ่าน .
แต่ง	สามารถ แต่ง จดหมายง่าย ๆ ซึ่ง เกี่ยวกับการค้าขายได้บ้าง .
ภาษากลาง	รู้จักวิธีผสมเสียงของ “กัก อมยบอ” (母字音國)

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ฝึกหัดศิลปะ ๑. ให้มีการเรียนศิลปะทุกชนิด ๒. ให้มีการฝึกหัดทำงานตามร้านค้าขาย. ๓. ให้มีการเรียนพิมพ์ที่ตามสมัคร เมื่อโรงเรียนสามารถจะซื้อเครื่องพิมพ์เองได้. ๔. ให้มีการเรียนตัวเลขตามสมัคร หมายเหตุ ถ้าท้องถิ่นใดต้องทำการค้าขายติดต่อกับชาวต่างประเทศ ภาษานอกจากภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ จะสอนภาษาต่างประเทศนั้น ๆ แทนภาษาจีน ก็ขออนุมัติต่อกระทรวงธรรมการ.
การเพาะพรรณปลาและการประมง	๑. ว่าถึงลักษณะและชนิดของปลาต่าง ๆ ทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม และประโยชน์ของปลาต่อมนุษย์ ๒. วิธีเพาะและเลี้ยงปลา (น้ำจืดโดยมาก) ในประเทศสยาม

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๓. วิธีที่เขาเก็บปลาไว้เป็นอาหารนานวัน โดย
แช่น้ำแข็งบ้าง โดยตากแห้ง และใส่
เกลือบ้าง
๔. วิธีทำเครื่องจับปลาท่างๆ เช่น แห, อวน,
เบ็ด ฯลฯ
๕. วิธีใช้เรือจับปลาตามท้องถื่นนั้นๆ

ฝึกหัดศิลปะ

ตั้งแต่ข้อ ๒ ถึง ๕ ให้มีการฝึก

หัดให้เกิดความชำนาญจริงๆ.

หมายเหตุ หนังสือที่ควรให้อ่าน มี “วิธี
เพาะเลี้ยงปลาในบ่อในประเทศสยาม” ของ หมอ ชิว.

ม. สมิธ.

เกษตรกรรม

ก. วิชาเพาะปลูก

๑. ความประสงค์แห่ง การสอน วิชาเพาะปลูก
๒. เขตต์ของ วิชาเพาะปลูกในชั้นประถม
๓. วิธีเลือกทำเลที่ ทำสวน

วิชา	รายการที่ตของสอน
	๔. ชะนิตของวัว และการสร้างวัว
	๕. การวางแปลงสวน การแบ่งแปลงสวนและพืช
	๖. การทำแปลงของที่ดิน
	๗. วิธีสอนและการเตรียมที่ดิน
	๘. วิธีสอนและการให้อาหารแก่พืช
	๙. วิธีสอนว่าด้วยการปลูก การย้ายและการบำรุงรักษาพืช
	๑๐. วิชชของกันและกันการคักครของพืช
	๑๑. สวนบ้านของนักเรียน และวิธตรวจสวนบ้านของนักเรียน
	๑๒. วิชชพืช วิชชเก็บและรักษาเมล็ดไว้เป็นพรรณ
	๑๓. วิชชลงบันทึกพืช
	๑๔. วิชชรักษาบริเวณและสนามของโรงเรียน
	ข. เกษตรกรรม
	๑. ดิน — เกิดเป็นดินขึ้นได้อย่างไร เนื้อดิน
	การแบ่งประเภทของดินต่าง ๆ

วิชา

รายการที่ของสอน

๒. ชาติต่างๆ ซึ่งไปประกอบเป็นอาหารของพืช

๓. แบคทีเรีย มีหน้าที่เกี่ยวข้องของกับพืชที่

เราปลูกอย่างไร

๔. บั๊ก คอก — ชนิดของบั๊ก คอก วิธีเก็บ

และรักษาบั๊ก คอก วิธีใช้บั๊ก คอก ผลของ

บั๊ก คอก

๕. บั๊ก พืช สัตว์ — ชนิดและวิธีใช้พืช สัตว์เป็นบั๊ก

๖. บั๊ก พิเศษ — บั๊ก พิเศษ ใน ไตรเณน, บั๊ก

พิเศษ ฟอสฟอริก บั๊ก พิเศษ ปอแตก บั๊ก

พิเศษ ปน

บั๊ก

๗. การระบายน้ำ — ผลที่ได้จากการ

ระบายน้ำ

๘. การเขตการกรม (Tillage) ประโยชน์จาก

การเขตการกรม การทำลายดินในทวีปชื้น

แบคทีเรีย เครื่องมือเขตการกรมต่างๆ

และวิธีใช้

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๙. การปลูกเวียน

๑๐. พืชอากาศ

๑๑. การบังคับน้ำ

ค. เกษตรกรรม ๒

หลักวิชา เลี้ยงและผสมปลาสัตว์และ
สัตว์พาหนะ เช่น เป็ด, ไก่, สุนัข, โค,
กระบือ, ม้า. การผสมและสืบพันธุ์
การปฏิบัติบำรุงอาหารต่างๆ และโรคที่
จะมาเบียดเบียนสัตว์ตลอดจนการรักษา.

ฝึกหัดศิลปะ

๑. ฝึกหัดเตรียมที่ดินด้วย จอบ, ช้อนและไถ

๒. ฝึกหัดพรวนดินบำรุงพืช

๓. ฝึกหัดใช้ปุ๋ยต่างๆ

๔. ฝึกหัดเตรียมที่ดิน เพาะเมล็ดและย้ายต้น

๕. ฝึกหัดเลือกคักเมล็ดทำพันธุ์

๖. ฝึกหัดตัดกิ่งตัดรากชำ ตอนกิ่ง ต่อดั้ม

และ ต่อดา

วิชา

รายการทบทวนสอน

ทอผ้า

๗. ผักทอวิธีกำจิกสัตว์ต่าง ๆ ของพืช

๘. ผักทอการเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ

๑. ให้รู้จักใช้และรักษาเครื่องมือเหล่านี้

ก. เครื่องกรอผ้า :— ระวัง, ใน

ข. เครื่องคันผ้า :— หลัก, ราง
หลอก, ไม้เสียบหลอกค. เครื่องทอ :— กระสวย, ตะกอ,
พม, ก, ไม้ไขว้, ไม้ผัง๒. ให้รู้ว่าผ้าอย่างใดก็ อย่างใดและ
สามารถเลือกใช้ให้เหมาะแก่ชนิดของผ้า๓. ให้เข้าใจอ้อมผ้า ค่ายสี่ของพื้นเมืองและ
สี่สวรรค์ ตลอดจนวิธีผสมสี

๔. ให้เข้าใจหัวผ้า ค่ายแปรง

๕. ให้เข้าใจใช้เครื่องมือปั่นผ้า

๖. ให้เข้าใจใช้เครื่องชักผ้า

๗. ให้รู้จักการแต่งผ้า

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ก. โดยวิธีชักด้วยน้ำ ข. โดยวิธีชักด้วยแปรง ค. โดยวิธีชักด้วยข้าวเปียก
	๘. ให้รู้จัก ก. การกรอด้วยเข้าหลอด ทั้งด้วย ยื่นและด้วยพุ่ง
	ข. คอบด้วย ค. ค่อด้วย
	๙. ให้รู้จักร้อยด้วยเข้าตะกั่วเพื่อทอ ก. ผ้าถุง ข. ผ้าขาวม้า ค. ผ้าเช็ดมือ
	๑๐. ให้เข้าใจทอผ้า ทอเป็นริ้วเป็นตาสลั ลีต่างๆ ได้พอสมควร
ช่างปั้น	๑. ให้รู้จักการผสม เก็บและรักษาดิน หรือ สิ่งที่ใช้แทนดิน

วิชา

รายการทดสอบ

๒. ให้รู้จักบับสิ่งของที่มีทรงหรือลวดแบบ
มาจากทรงรูปกลม (Sphere) เช่น ก.
ลูกหนัง, ลูกหิน, ลูกปัด, ลูกประคำ,
 เป็นต้น. ข. ลูกไม้ชนิดที่มีรูปทรง
อย่างง่าย เช่น พทรา, มะปราง, ส้ม,
มะนาว, หัวหอม, มันฝรั่ง เป็นต้น.

๓. ให้รู้จักบับสิ่งของที่มีทรงหรือลวดแบบ
มาจากทรงรูปกระบอก (Cylinder) เช่น
กระป๋อง, กลอง, หลอด, ลูก
ข้าง, แตร, กว๊าน, กว๊าน, เป็นต้น. กว๊าน
มือหรือเครื่องมือ

๔. ให้รู้จักบับสิ่งของที่มีทรงหรือลวดแบบ
มาจากทรงรูปไข่ (Ovoid) เช่น ไข่,
หนุ, เป็ด, ห่าน, ปลา เป็นต้น

๕. ให้รู้จักบับสิ่งของที่มีทรงหรือลวดแบบ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
วิชา ช่างไม้	มาจากรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หรือสี่เหลี่ยม ฝนผ้า (Square or Oblong) เช่น หีบ, หมวก, ลูกขาศัก, แผ่นอิฐ, หนังสือ เป็นต้น ๖. ให้รู้จักชิ้นส่วนของที่เป็นพวง, ซ่อ, หัว เป็นต้นได้ เช่น กลัวย ๑ หัว, ดอกไม้ ๑ ซ่อ, ผลไม้ ๑ พวง เป็นต้น ๗. ให้สามารถทำภาชนะดินเผาที่เป็นสินค้า ได้ เช่น หม้อข้าว, ชิงโล่, กะถางต้นไม้, โอ่ง, อ่าง เป็นต้น ๘. ผู้หัดเขียนลำดับไปจนสามารถประกอบเป็นกะถาง คำ โต๊ะ เรียง ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ บานประตู หน้าต่าง เป็นต้น และสิ่งอื่นๆ เทียบความยากง่ายเสมอด้วย สิ่งเหล่านั้น แต่ต้องทำเกลี้ยงเกล่า ปากไม้สนิท แสดง ว่า ลอกบัว เข้าเคื่อย ได้ทุกชนิด และแสดงว่า กลึงของง่าย ๆ ได้ เช่น เมื่อกันตู้ ขาโต๊ะ เป็นต้น กับ แสดงฝีมือทอผ้าไหม หรือเชลแลค ขัดเงาได้ ทาสีได้.

วิชา	รายการทดสอบ
ช่างตัดเสื้อ	(๑) สามารถเย็บได้ทั้งมือและจักร ทำตะเข็บได้ทุก ๆ ตะเข็บ. (๒) สามารถ แกะ วัล วัล คัท ลองตัว แกะ (๓) สามารถ คัท เย็บ เสื้อชั้นใน เสื้อเชิ้ต กางเกงจีน ท่อน สบง จั๋ว ย่าม ถลกยาตร ทั้งผ้าและแพร. (๔) สามารถ คัทเย็บ เสื้อชั้นนอก กางเกงแบบราชการ ค้วยผ้า หรือสิ่งอื่นนอกจากกล่าวมาแล้ว ซึ่งยากง่ายเสมอ กันได้.
ช่างเหล็ก	(๑) สามารถเชื่อมเหล็กให้ติดกัน ต่อเหล็กกล้าให้ติดกับเหล็กอ่อน ชุบเหล็กให้กล้าพอควร แกะ เครื่องมือ นน ๆ. (๒) สามารถทำ เครื่องใช้ เครื่อง มือ ซึ่งใช้กันในห้องทึบ ๆ เช่น คีม ตะกรับ สามขา ไซ้ สกัด มีดเล็กใหญ่ เลื่อย จอบ พลั่ว คราด พรวัหวด เคียว ค้อน ขวาน เป็นต้น หรืออื่น ๆ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การเรือน	ที่ง่ายเสมอสิ่งเหล่านี้ ไทไม่นับกว่า ๓๐ อย่าง แต่ต้องทำให้เรียบร้อยน่าใช้. (๑) การเย็บ ก. เย็บด้วยมือได้ทุก ๆ ตะเข็บ ตลอดจนการปะขน ถักรังคม ถักริมผ้า ข. เย็บด้วยจักร ค. สามารถทำของง่าย ๆ เช่น เสื้อชั้นใน เสื้อชั้นนอกหญิงซึ่งใช้เย็บตามปกติ หมอน ท่อนมุ้ง ยาม ถลกบาตร สบง จีวร หรือสิ่งอื่นที่ง่ายเสมอ. (๒) การปัก สามารถปักด้วยไหม ไหมทอง ดินทกษณิก เลื่อม ทองแล่ง ลูกปัด และสิ่งประกอบการปักอย่างอื่น ๆ เป็นรูปดอกไม้ ใบไม้ รูปสัตว์ รูปมนุษย์ ทรงเครื่อง และรูปอื่น ๆ ที่ยากง่ายเสมอนี้ ก็จะต้องรู้จักวางเส้นไหม เส้นด้าย ให้เหมาะแก่ลักษณะของรูป ใช้สีให้เหมาะ ให้ถูกกับภาพนั้น ๆ กับหยักตามแบบฉบับ เยอร์มัน กับปักด้วยจักรได้ด้วย.

วิชา	รายการที่ข้อสอบ
	(๓) การถัก สามารถถักด้วยเส้นด้าย เส้นไหม เส้นไหมพรม ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งมีใช้กันอยู่ในเวลานี้ หรือ ถักลงในริมผ้าซึ่งได้เจาะตัด ออก เป็นรูปลวดลายต่าง ๆ และให้สำเร็จเป็นของใช้ ยากง่าย เสมอด้วย ลูกไม้คอเสื้อ ลูกไม้ริม ลูกไม้ กลาง ผ้าปูโต๊ะ ผ้าห่ม เสื้อ เป็นต้น. (๔) ช่างตอกไม้ สามารถ จัก ร้อย ทำ ด้วยตอกไม้ ใบไม้สด ทำตอกไม้ใบไม้ด้วยกระต่าย ยากง่าย เสมอสิ่งเหล่านี้ คือ ทำซุ้ม มาลัย วง ศัพ จักแจกัน จักพานเป็นลวดลาย ตอกดวง ทำ ขึงกา เย็บแบบ และ ม่าน เป็นต้น ร้อยมาลัย เขย ร้อย พวงมะโห้ ระบาย และ ม่าน เป็นต้น ทำเครื่องใบทอง เช่น เย็บกะทิงสังฆทาน กะทิงเงิน ของ พล ขายสี กรวย อกษณาย เป็นต้น. (๕) การครัว สามารถประกอบอาหาร คาว หวาน ซึ่งไทยนิยมใช้กัน ไม่น้อยกว่าครัว ๔๐ ถึง

วิชา	รายการที่สอน	
	หวาน ๒๐ สิ่ง ของว่าง ๒๐ สิ่ง (รวมทั้งอาหารคนป่วยด้วย) รู้จักจ่ายตลาด เก็บรักษาของ จัดใส่ภาชนะ ตกแต่งให้น่ารับประทาน รู้จักประมาณการให้เหมาะแก่จำนวนคนรับประทาน. (๖) เบ็ดเตล็ด รู้จักการจัดบ้านเรือน มีห้องนอน ห้องรับแขก ห้องคนป่วย ห้องส้วม โรงครัว และส่วนประดับบ้านเป็นต้น ให้เหมาะแก่สุขภาพและอนามัย กับให้รู้จักการพยาบาลคนป่วย การบริหารทารก การใช้ยาอย่างง่าย ๆ การปฐมพยาบาล ถ้าไม่เกิดสอนในสัปดาห์ก็สอนด้วย.	

อัตราเวลาเรียนในสัปดาห์หนึ่ง

(อัตราตามที่กำหนดนี้ควรอา่ผ่อนผันสั้นยาวได้บ้างตามสมควร)

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียน
ธรรมชา	๑๐๐
ภาษาไทย	๕.๐๐
เลขคณิต	๓.๐๐
ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	๓.๐๐
สุขวิทยา	๑.๐๐
วิทยาศาสตร์	๒.๐๐
วาทเขียน	๑.๐๐
การฝีมือ	๑.๐๐
วิชาครู	๓.๐๐
พลศึกษา วิชาลูกเสือ และอนสภากาชาด	๓.๐๐
วิชาสามัญสำหรับเลือกเรียน และการฝึกหัด	
ศิลปะสำหรับวิชานน ๆ	๒๐.๐๐
รวมเวลา	๕๒.๐๐

หมายเหตุ ประชม สั่ สอน ส่วค มนตร์ไ้ว พระและ พัง เทค่น
(สำหรับ พหคาศนค) ให้ใช้เวลานอก อัตราที่กำหนดไว้ข้างบนนี้.

หลักสูตรประโยคक्रमล (ชาย)

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การฝีมือ การตัด, พับผ้า และกระดาษ การขึ้น การจักสาน	รู้จักตัดผ้าและกระดาษเป็นรูปเครื่องใช้เครื่องเล่น มีลวดลายโค้งงาม พับกระดาษและผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้ หัดขึ้นของเล่น ของใช้ ที่จะเป็นประโยชน์แก่บ้านเรือน และทางมีความประณีตยิ่งขึ้นด้วย รู้จักแต่งและรักษาเครื่องมือได้ทุกชนิด รู้จักทำของเล่นและของที่เป็นประโยชน์ ที่ต้องใช้ประจำบ้านได้มากที่สุดที่จะเป็นได้ และสามารถซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดแล้วให้ใช้ได้ด้วย
การช่างไม้	รู้จักแต่งและรักษาเครื่องมือได้ทุกชนิด สามารถทำเครื่องเล่นเครื่องใช้ได้พอสมควรด้วยฝีมืออันประณีต

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การทำสวน	และซ่อมแซม เหย้า เรือนและ เครื่องใช้ ที่ชำรุดเพียงเล็กน้อยได้เอง ฝึกหัดการทำสวนย่อมๆ พอเป็น หนทางที่ จะนำความเพลิดเพลิน มาสู่ คน และทั้ง นำความสวยงามมาสู่ บ้านเรือน
หมายเหตุ	สิ่งเหล่านี้ นักเรียนจะต้องรู้ทราบ ซึ่ง และสามารถสั่งสอนได้ด้วย.

หลักสัทธิประโยชน์กรรมล (หญิง)

วิชา		รายการที่ต้องสอน
การฝึมือ	การตัด,พับผ้า และ กระดาษ การเย็บ การปัก การถัก การร้อย การทำตองหมากรุก และ ฟันเทียน	รู้จักตัดผ้าและ กระดาษ เป็นรูป เครื่องใช้ เครื่องเล่น มีลวดลายได้งดงาม พับกระดาษและผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้ เย็บจักรและเย็บมือ เย็บเสื้อ ผ้าและเครื่องใช้ที่ใช้อย่างประจำได้ สามารถซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดได้ รู้จักเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์และสวยงาม ถักเครื่องใช้ด้วย เครื่องมือทุกชนิดได้ ร้อยและจักดอกไม้ที่ใช้กันอยู่เสมอๆ ได้ ทำตองได้ทุกชนิด จับพลเจียนหมากรุก และ ฟันเทียนได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การปรุ^๕เครื่อง หอม การทำสวน	สามารถ^๕อบ และ ปรุ^๕เครื่องหอม สำหรับไว้^๕ใช้^๕ได้^๕เอง ฝึกหัด^๕การ^๕ทำ^๕สวน^๕ย่อ^๕ม^๕ๆ พอ เป็น^๕หนทาง^๕ที่จะ^๕นำ^๕ความ^๕เพ^๕ล^๕ิ^๕ค^๕เพ^๕ล^๕ิ^๕น^๕มา สู่^๕ตน^๕ และ^๕ทั้ง^๕นำ^๕ความ^๕ส^๕วย^๕งาม^๕มา^๕สู่^๕ บ้าน^๕เร^๕อน^๕
หมายเหตุ	สัง^๕เหล^๕่าน^๕ น^๕ก^๕เร^๕ียน^๕ จะ^๕ต^๕้อง^๕รู้^๕ ท^๕ร^๕ว^๕ย^๕ ทั้ง^๕ และ^๕ทั้ง^๕ สามารถ^๕สัง^๕ ส^๕อน^๕ได้^๕ก^๕ว^๕ย^๕.

